

растенията. Но, при средно развитие на социалните чувства, симпатията към хората като че ли се разширява само до границите на патриотизма и спира тамъ. Само по високата моралност и съзнание ни кара да обичаме човѣка отвъдъ тѣзи граници. Все пакъ патриотизмътъ е здраво чувство на човѣшката душа и има голѣмо значение въ живота, като предверие къмъ общочовѣшкото.

Религиозни чувства. Сжщото трѣбва да се каже и за религиозните чувства. Тѣ сж вѣчни и вездесъщи въ човѣшката душа, отъ най-примитивните, до най-възвишените ѝ състояния. Дали тѣ иматъ социално, или свѣрхестествено произхождение? Ето единъ въпросъ, който подига голѣми спорове между социолозите. На всѣки случай неоспоримъ е факта, че сж най-тѣсно свързани съ социални институции, дейности, задачи. Има цѣли епохи, като срѣдновѣковната, когато цѣлостниятъ социаленъ животъ е пропитъ отъ религиозенъ духъ и съображения. Въ примитивните времена религията като че ли е нераздѣлна отъ проявите на колективния животъ. Все пакъ, при дадени състояния на човѣшката душа, особено при напреднало човѣческо съществуване, религиозното чувство си съществува само за себе, като необходима, жадно търсена отъ насъ всички връзка между душата ни и творческите сили въ Вселената. Рационална философия, религия и универсалниятъ моралъ цѣлятъ задоволението на една и сжща върховна душевна наша потрѣбностъ: да се възвръщаме къмъ общия изворъ на всичко съществуващо, да се сливаме съ общия великъ потокъ, да се претопяваме въ единия Животъ.